

**О.А. ПАНЧЕНКО
В.С. ГНАТЕНКО**

**ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА
У СУЧАСНОМУ ВИМІРІ**

Київ
КВІЦ
2023

УДК 004.056:159.9:61:616-053:616.85;616.89
DOI: 10.5281/zenodo.7928084

*Рекомендовано до друку Вченою Радою
Державного закладу «Науково-практичний медичний
реабілітаційно-діагностичний центр МОЗ України»
(протокол № 2 від 29.03.2023 року)*

Рецензенти:

Бесчастний В.М. доктор наук з державного управління, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України

Комісаров О.Г. доктор юридичних наук, професор, полковник

Миронець С.М. доктор психологічних наук, доцент, полковник

Ситник Г.П. доктор наук з державного управління, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, полковник

Панченко О.А., Гнатенко В.С.

Інформаційна безпека у сучасному вимірі: монографія.
К.: КВІЦ, 2023. 404 с.
ISBN 978-617-697-161-0

У монографії представлено авторське бачення онтології безпеки в сучасних умовах. Метаморфози безпеки відображені поняттями, що конкретизують її семантичне поле, де епіцентром є інформаційна безпека, а кінцевою ланкою – гуманітарна безпека. Розглянуто вплив економічної кризи на особистість, а психологічні наслідки розглянуті в когнітивній, поведінковій та емоційній сферах. Подано погляд авторів на кібераспекти безпеки в контексті гібридної війни. Розглянуто принципи та технології інформаційного комфорту. Розкрито сутність поняття «психотехнологія» у ракурсах, що стосуються якості життя. Наведено аналіз державної безпеки як основи персоніфікованого благополуччя суспільства. Розглянуто питання клінічної реабілітації в системі інформаційної безпеки особистості. Запропоновано систему реабілітації медико-психологічної спрямованості в умовах інформаційно-психологічної війни.

Книга розрахована на широке коло вчених та практиків, управлінців, викладачів та студентів, а також читачів, які цікавляться проблематикою інформаційної безпеки та підтримання психічного здоров'я в сучасних умовах.

УДК 004.056:159.9:61:616-053:616.85;616.89
DOI: 10.5281/zenodo.7928084

ISBN 978-617-697-161-0

© Панченко О.А., 2023
© Гнатенко В.С., 2023

ЗМІСТ

ВІД АВТОРІВ	6
ПЕРЕЛІК УМОВНИЙ СКОРОЧЕНЬ	8
ВСТУП	10
РОЗДІЛ 1. ТЕНДЕНЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ СУСПІЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ	
1.1. Онтологія та метаморфози безпеки в сучасних умовах	23
1.2. Безпека в інформаційній екосистемі	37
1.3. Соціально-психологічні виклики в умовах турбулентності	44
1.4. Потреби в інформаційній безпеці	57
1.5. Принципи управління інформаційною безпекою	67
Джерела інформації	79
РОЗДІЛ 2. ЛЮДИНА В ІНФОРМАЦІЙНІЙ НЕБЕЗПЕЦІ: ПРОБЛЕМИ І РІШЕННЯ	
2.1. Психіка людини в інформаційній небезпеці	87
2.2. Інформаційно-економічний стрес-фактор у психічному здоров'ї індивіда	96
2.3. Психолінгвістичні аспекти інформаційно-психологічної безпеки особистості	101
2.4. Психічні розлади в умовах турбулентних стресових процесів	112
Джерела інформації	127
РОЗДІЛ 3. ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ЗАГРОЗ І РИЗИКІВ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
3.1. Гібридна війна як провідний фактор інформаційних загроз та ризиків	132
3.2. Психологічне протиборство в інформаційній війні	142
3.3. Дезінформація в ракурсі проблеми інформаційно- психологічної безпеки	152

3.3.1. Дезінформація в інформаційній екосистемі	152
3.3.2. Психологія дезінформації в інформаційній безпеці	164
3.4. Концепт проксі-війн у гібридному протистоянні	180
3.4.1. Багатовекторність поняття «проксі-війна»	180
3.4.2. Воєнно-політичні та психологічні аспекти проксі-війни	188
Джерела інформації	205

РОЗДІЛ 4. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК БЕЗПЕКОВИЙ ФАКТОР СУСПІЛЬНОГО БУТТЯ

4.1. Інформаційні виклики в умовах цифровізації суспільства	215
4.2. Кібераспекти інформаційно-психологічного впливу	228
4.3. Економічна кібербезпека в безпековій сфері національної цифровізації	241
4.4. Кібервійна: погляд на проблематику	254
Джерела інформації	265

РОЗДІЛ 5. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО КОМФОРТУ

5.1. Принципи інформаційного комфорту	271
5.2. Інформаційна культура та інформаційна безпека в системі інформаційного комфорту особистості	279
5.3. Психотехнології у забезпеченні якості життя в умовах цифровізації	288
5.4. Засоби масової комунікації як фактор інформаційного комфорту	300
Джерела інформації	309

РОЗДІЛ 6. ДЕРЖАВНА БЕЗПЕКА ЯК ОСНОВА ПЕРСОНІФІКОВАНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СУСПІЛЬСТВА

6.1. Інформаційна безпека в контексті викликів та загроз державній безпеці	312
6.2. Соціальне благополуччя як альтернатива соціальному насильству	320

6.3. Інформаційна безпека в державному регулюванні економічної стабільності та стійкості	334
6.4. Публічне управління інформаційною безпекою за умов цифровізації	342
Джерела інформації	352

РОЗДІЛ 7. КЛІНІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ В СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ОСОБИСТОСТІ

7.1. Клінічна реабілітація та абілітація: сучасний стан проблематики	357
7.2. Система реабілітації медико-психологічного спрямування в умовах інформаційно-психологічної війни: теорія та практика	364
7.3. Інформаційно-психологічна абілітація	379
7.4. Психологічна реабілітація учасників та жертв воєнних дій	387
Джерела інформації	393

ВИСНОВКИ	400
-----------------	-----